

گزارش

نگاهی به سفر نتانیاهو به آمریکا:

بازی شیطان با فکر مرد دیوانه

علی وداع

نخست‌وزیر اسرائیل با تأخیر چندساعته راهی واشنگتن شده است.

«بنیامین نتانیاهو» برای سومین دیدار با «دونالد ترامپ» پس از بازگشت به کاخ سفید رفته است. ظاهرا برای نخست‌وزیر صهیونیستی فرش قرمز پهن کرده‌اند اما اتحاد اسرائرائیزیک و اختلاف تاکتیکی بین تل‌آویو و واشنگتن یک رابطه به‌شدت بارادوکسیکال است.

به نوشته گاردین، رئیس‌جمهوری آمریکا و نخست‌وزیر اسرائیل در دفتر بیضی کاخ سفید می‌خواهند حملات مشترک علیه ایران را جشن بگیرند اما آنها در پشت درهای بسته می‌دانند که مقابل تهران با چه چالش‌هایی مواجه هستند. میانجیگری ترامپ برای آتش‌بس فوری در غزه یک اتفاق ویژه است که به شدت مورد توجه آمریکا قرار گرفته است.

رابطه پیچیده ترامپ و نتانیاهو در مقابل ایران دچار گره‌خوردگی‌های نامتعارف است. رئیس‌جمهوری آمریکا در جریان تلاش‌ها برای مذاکره برای آتش‌بس با ایران، آشکارا از نخست‌وزیر اسرائیل ابراز ناامیدی کرد اما از زمانی که ایالات متحده بمباران برنامه هسته‌ای ایران را آغاز کرد، این دو در کنار هم ظاهر شده و مدعی پیروزی هستند. پیش از این، ترامپ در جریان شکل‌گیری مذاکرات اتمی با تهران به میانجیگری «استیو ویتفاک» شخص نتانیاهو را دچار بهت و شوک کرد.

استمداد برای حل چالش داخلی

نیمه نامرئی سفر «بی‌بی» به واشنگتن، وضعیت داخلی سرزمین اشغالی است. تحلیل رفتاری نتانیاهو و کیش شخصی نخست‌وزیر اسرائیل نشان می‌دهد که او از توسعه بحران و گسترش تنش به دنبال فضای تنفس بوده است. بنیاد نادیده بگیریم که حدود ۴۱ هفته پیش از ماجرای هفتم اکتبر و ضربه سنگین طوفان‌الاقصی، آنچنان اسرائیل درگیر اعتراضات داخلی بود که بحث «انقلاب محملی» و «شورش مدنی» در محافل عمدتا لیبرال اسرائیل داغ شده بود. در محافل اپوزیسیون اسرائیل هنوز این شائبه وجود دارد که نتانیاهو در هفتم اکتبر تعمدا حفره امنیتی ایجاد کرد تا یک کشته‌سازی بزرگ انجام شود. بنا به گزارش نیویورک‌تایمز در مارس ۲۰۲۳ (اسفند ۱۴۰۲) و حدود شش ماه پیش از هفتم اکتبر ۲۰۲۳ سازمان سیا به موساد و شایاک درباره یک اتفاق بزرگ هشدار داده بود.

نتانیاهو در واکنش به طوفان‌الاقصی موتور آدم‌کشی اسرائیل را فعال کرد تا بی‌سابقه‌ترین کشتار غیرنظامیان در غزه و کرانه باختری فراهم شود. نخست‌وزیر اسرائیل در اتاق جنگ به آب و آتش زد تا همه دشمنان داخلی را گرد هم جمع کند اما در نهایت به موفقیت نرسید. چالش بزرگ نتانیاهو در دوران جنگ، اسیران اسرائیلی در دست حماس بود. حداقل ۱۳۰ صهیونیست در آتش اسرائیل کشته شدند و این یک مصیبت مضاعف محسوب می‌شود؛ این وضعیت یعنی اپوزیسیون اسرائیل خشمگین‌تر از گذشته است.

تلاش‌های جنون‌آمیز نتانیاهو برای خروج نبرد سستی ایران و اسرائیل از منطقه خاگستری به عنوان وضعیتی ذیل توسعه بحران برای کنترل سطح تنش داخلی قابل بحث است. البته در معادلات ذهنی کابینه دست‌راستی رژیم اشغالگر قدس، آنها که از سال ۲۰۱۸ حمله به ایران را تمرین کرده بودند، یک فرصت طلایی قلمداد می‌شد. بازی پیچیده «وعده صادق» امکان تحقق نقشه‌های نتانیاهو را تا حدود زیادی مهار کرد اما داستان تا بازگشت ترامپ به کاخ سفید ادامه پیدا کرد. نخست‌وزیر اسرائیل در یک رفتار سسمبلیک آمریکا را ناچار به «مداخله محدود» در «جنگ محدود» ۱۲‌روزه کرد که اتفاقا با واکنش جری ایران ذیل دکترین توازن تهران مواجه شد.

نتانیاهو در رقافت با ترامپ هرگز تا این حد احساس قدرت نکرده است. رئیس‌جمهوری آمریکا در یک مداخله مستقیم خواهان عفو و مختومه‌شدن پرونده اتهامات فساد نخست‌وزیر اسرائیل شده است. بنا به گزارش گاردین، سفر بی‌بی به دلیل اختلافات داخلی با تأخیر انجام شده است. روزنامه ییدیِعوت احرانوت می‌نویسد که این تأخیر هم‌زمان با ارائه پیش‌نویس قانون جدید سربازی به نمایندگان احزاب مذهبی در کنتس (پارلمان رژیم صهیونیستی) صورت گرفته است. این گزاره به خودی خود نشان می‌دهد که چالش‌های داخلی نتانیاهو به جامعه عمدتا لیبرال اسرائیل و یهودیان «حریدی» در سرزمین اشغالی با شدت ادامه دارد.

هدف پنهان نتانیاهو در واشنگتن

ناظران بمعقندن سفر پیچیده نخست‌وزیر اسرائیل به واشنگتن با هدف کنترل جدال داخلی تل‌آویو است. در این فرایند اگرچه بحث درباره ایران داغ است اما آتش‌بس با حماس یک وضعیت ویژه است. حماس به پیشنهاد آتش‌بس «خروزه اسرائیل پاسخ «مثبت» داد اما مذاکره‌کنندگان آن به دنبال این بوده‌اند که رژیم صهیونیستی پایان دائمی جنگ را تضمین کند و توزیع کمک‌ها در غزه را از طریق سازمان ملل مدیریت کند. نکته اینجاست که بنیاد بشردوستانه غزه مورد حمایت ایالات متحده و اسرائیل فعالیت پرآشوبی داشته و با حوادث تقریبا روزانه تیراندازی سربازان اشغالگر به غیرنظامیانی که در نزدیکی محل‌های توزیع آن جمع شده بودند، کشتار صدها غیرنظامی به یک مخصوصه تبدیل شده است.

رژیم صهیونیستی گفته است که تغییرات پیشنهادی در طرح آتش‌بس غیرقابل قبول است، اما نتانیاهو گفته است با وجود این مذاکره‌کنندگانی را برای مذاکرات غیرمستقیم با حماس به قطر حواله فرستاد. به گزارش رویترز، نتانیاهو همچنین گفت مذاکره‌کنندگان اسرائیلی که برای مذاکرات آتش‌بس به قطر می‌روند، دستورالعمل‌های روشنی برای دستیابی به توافق آتش‌بس تحت شرایطی که اسرائیل پذیرفته است، دارند و افزود که ترامپ می‌تواند به دستیابی به این اهداف کمک کند. حماس از آمریکا تضمین گرفته است که اسرائیل جنگ را به طور دائم پایان خواهد داد. با این حال، دیومون گفت که آتش‌بس اولیه «خروزه «تعهدی برای پایان جنگ نیست» و مذاکرات بیشتر درمورد آتش‌بس دائمی در آن دوره انجام خواهد شد.

سؤال کلیدی

در روابط پیچیده نخست‌وزیر اسرائیل و رئیس‌جمهوری آمریکا، شیطان لزوما تابع مرد دیوانه نیست. آنها در عین رفاقت دارای رقابت هستند؛ وضعیتی که دوگانه عشق و نفرت را در نگاه طرفین شکل و فرم داده است. به نوشته گاردین، سؤال کلیدی این است که آیا صبر ترامپ در برابر نتانیاهو دوام خواهد داشت یا خیر؟ او گاهی اوقات از سرعت پایین مذاکرات بر سر آتش‌بس غزه ناامید شده است. او یک هفته پیش در شبکه‌های اجتماعی نوشت: «در غزه به توافق برسید. گروهان‌ها را پس بگیرید!!! دی‌جی‌تی‌».

و هفته گذشته، هنگامی که او به دنبال میانجیگری برای آتش‌بس بین اسرائیل و ایران بود، جیزی شبیه به یک فروپاشی جزئی را تجربه کرد و در چمن کاخ سفید شکایت کرد: «[ایران] آتش‌بس را نقض کرد، اما اسرائیل هم آن را نقض کرد… من از اسرائیل راضی نیستم.

ممسعود پزشکیان در گفت‌وگویی با تاکر کارلسون، خبرنگار

آمریکایی، مواضع کشورمان درباره همکاری با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، جنگ اخیر با رژیم صهیونیستی و شرایط ایران برای ازسرگیری احتمالی مذاکرات با آمریکا را تشریح کرد و گفت: فجاییعی که رژیم صهیونیستی در منطقه و کشور رقم زده، ازجمله ترور فرماندهان و بمباران بی‌گناهان، روند گفت‌وگو و دیپلماسی را به‌شدت مختل کرده است. او تأکید کرد ایران همواره آماده همکاری با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بوده اما حملات مکرر اسرائیل در میانه مذاکرات، اعتماد را نابود کرده و بازگشت به میز مذاکره را مشروط به توقف حملات و ایجاد فضای امن دانست. پزشکیان افزود ایران به دنبال صلح است اما از دفاع از مردم و تمامیت ارضی خود کوتاه نخواهد آمد. متن کامل گفت‌وگو به شرح زیر است.

●●●

✚ از شما متشکرم جناب آقای رئیس‌جمهور. به نظر می‌رسد اکنون وقعه‌ای در درگیری میان جمهوری اسلامی ایران و ایالات متحده آمریکا ایجاد شده است. به نظر شما، این وضعیت در نهایت چگونه به پایان خواهد رسید؟ و مایلید این درگیری چگونه خاتمه یابد؟

ما آغازگر جنگ نبودیم و نمی‌خواهیم جنگی ادامه پیدا کند.

از روزی که مسئولیت را بر عهده گرفتم، شعارم ایجاد وحدت در داخل و برقراری صلح و آرامش با همسایگان و جهان بوده است.

✚ شما از صلح سخن می‌گویید جناب آقای رئیس‌جمهور. از سوی دیگر دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور ایالات متحده آمریکا نیز معتقد است که حمله اخیر دولت آمریکا به تأسیسات هسته‌ای ایران ناشی از این باور انجام شده که جمهوری اسلامی ایران حاضر نیست از برنامه هسته‌ای خود دست بکشد. به نظر آقای ترامپ، دستیابی به صلح امکان‌پذیر نخواهد بود، مگر آنکه ایران از ادامه این برنامه صرف‌نظر کند. آیا مایل هستید که در مسیر رسیدن به صلح، از برنامه هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران چشم‌پوشی کنید؟ واقعیت این است که نتانیاهو از سال ۱۹۹۱ این ذهنیت را القا کرده که ایران به دنبال سلاح هسته‌ای است و هر رئیس‌جمهوری که در تلاش روی کار آمده، همین تصور را در ذهن او تقویت کرده‌اند. او آمیز کرده این دروغ را به رؤسای جمهور آمریکا القا کند که ایران در پی سلاح هسته‌ای است. ما به‌هیچ‌وجه به دنبال سلاح هسته‌ای نبوده‌ایم، نیستیم و نخواهیم بود. این، دستور و فتوایی است که از سوسی مقام معظم رهبری صادر شده و در همکاری کامل ما با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی راستی‌آزمایی شده، اما متأسفانه با رفتار آنها، این روند مختل شد.

✚ آیا این به آن معناست که شما تأیید می‌کنید گزارش‌هایی که حاکی از قطع همکاری جمهوری اسلامی ایران با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی است. صحت دارد؟ در چنین شرایطی، دیگر راهی برای آگاهی از میزان اورانیوم موجود، درصد و سطح غنی‌سازی وجود ندارد و عملا جامعه جهانی نمی‌داند که ایران به چه‌راچوب برنامه هسته‌ای خود چه اقداماتی انجام می‌دهد. به نظر شما، از این چگونگی می‌توان فرایند راستی‌آزمایی را درباره برنامه هسته‌ای ایران انجام داد؟ و آیا این امکان وجود دارد که کشورهای دیگر بتوانند در این مسیر مشارکت داشته باشند؟

آقای کارلسون، ما بر سر میز مذاکره بودیم. در حال گفت‌وگو بودیم و رئیس‌جمهور آمریکا برای ایجاد صلح ما را دعوت کرده بود. در آن جلسه به ما گفتند تا زمانی که ما اجازه ندهیم، اسرائیل حمله نخواهد کرد. اما در جلسه نشستم، درحالی‌که ما همچنان در حال مذاکره بودیم، عملا روی میز مذاکره بمب انداختند و دیپلماسی را نابود کردند. با این حال، درباره نظارت، بدون‌تردید آماده‌ایم مجددا وارد گفت‌وگو شده و راستی‌آزمایی کنیم. ما هرگز از راستی‌آزمایی‌فرا نکرده‌ایم و آمادگی داریم با هم بررسی انجام شود، ولی متأسفانه، در پی حمله آمریکا به تأسیسات هسته‌ای و بسیاری از تجهیزات و اماکن تخریب شده و دسترسی به آنها به‌سادگی ممکن نیست. باید صبر کنیم تا ببینیم آیا امکان دسترسی مجدد وجود دارد یا خیر.

✚ گزارش‌هایی منتشر شده که حکایت از آن دارد که دولت شما بر این باور است که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از تأسیسات هسته‌ای ایران جاسوسی کرده و اطلاعات محرمانه را در اختیار رژیم صهیونیستی قرار داده است. آیا این دیدگاه مورد تأیید شماست؟ و اگر چنین است، آیا مدرکی در این زمینه در اختیار دارید که مایل باشید آن را به جهانیان ارائه دهید؟

در زمینه اعتماد به آژانس، به دلیل اقداماتی که رژیم صهیونیستی با سوءاستفاده از اطلاعات بازرسی‌ها انجام داد، بدبینی‌هایی به وجود آمد. با این حال، ما همیشه آماده همکاری بودیم و اجازه دادیم آژانس از تمام مراکز که تحت نظارش بود، بازدید کند. بی‌اعتمادی زمانی تشدید شد که گزارش اخیر آژانس، به رژیم صهیونیستی بهانه داد تا بدون هیچ مجوزی به مراکز هسته‌ای ما حمله کند. متأسفانه، آژانس حتی حمله به مراکز که تحت نظارت خودش بود و ما طبق آن‌بی‌تی آن را پذیرفته بودیم، محکوم نکرد. این مسئله از منظر حقوق بین‌الملل پذیرفتنی نیست و باعث بی‌اعتمادی بین مردم و قانون‌گاران ما درباره آژانس شده است.

✚ جناب‌عالی اشاره فرمودید که جمهوری اسلامی ایران همواره از جنگ دوری کرده و در پی استفاده از مسیر دیپلماسی برای حل‌وفصل اختلافات با ایالات متحده آمریکا بوده است، اما ناگهان این روند با حادثه‌ای مختل شد. اکنون مایلیم بپرسیم آیا آمادگی آن را دارید که بار دیگر آغاز تازه‌ای در مسیر دیپلماسی داشته باشید؟ در عبارت دیگر آیا امکان یک «ری‌استارت» در مذاکرات وجود دارد؟ و اگر چنین است، از دیدگاه شما توافق مطلوب با آمریکا باید به چه شکلی و بر چه اساسی حاصل شود؟ به نظر من ما می‌توانستیم خیلی راحت با گفت‌وگو مشکلات‌مان را حل کنیم. چارچوب گفت‌وگوها می‌تواند براساس قوانین بین‌المللی و حقوق کشورها باشد. ما هیچ خواسته‌ای جز احترام به قوانین بین‌المللی نداشته و نداریم. این نتانیاهو است که منطقه را دچار آشوب کرده و می‌کوشد گفت‌وگوی ما را مختل کند. ما به دنبال صلح هستیم. باور من این است که در دنیا کوچک‌ما، انسان‌ها باید در صلح و آرامش کنار هم زندگی کنند، اما به ما حمله شد. ملت ما توان دفاع از خود را دارد. من معتقدم رئیس‌جمهور آمریکا می‌تواند منطقه را به سمت صلح و امنیت هدایت کند یا آن را وارد یک جنگ بی‌پایان کند.

پزشکیان در گفت‌وگو با تاکر کارلسون مطرح کرد:

اعتماد شرط بازگشت به مذاکره

✚ آیا برنامه‌ای برای ورود مجدد به مذاکرات با ایالات متحده آمریکا در نظر دارید؟ چه این مذاکرات با نمانبده فعلی آمریکا، آقای ویتکاف باشد یا فردی دیگر. و اگر چنین برنامه‌ای وجود ندارد، از دیدگاه شما در صورت ادامه این وضعیت، چه اتفاقی ممکن است رخ دهد؟

ما با مذاکره مشکلی نداریم. اما فجاییعی که رژیم صهیونیستی در منطقه و کشور ما رقم زده، ازجمله ترور و به شهادت رساندن فرماندهان ما در خانه‌هایشان -که جنایت جنگی محسوب می‌شود- و شهادت دانشمندان‌مان همراه با خانواده

و فرزندان‌شان، کشتار بی‌گناهان و بمباران زنان باردار، وضعیت را بحرانی کرده است. رژیم صهیونیستی برای اینکه یک نفر را بکشد، ساختمان‌هایی را بر سر مردم آوار کرده! امیدواریم پس از عبور از این بحران، باز بتوان به میز مذاکره بازگشت. البته این نیازمند یک شرط است: اعتماد به روند گفت‌وگو. نباید در میانه گفت‌وگو، مجددا به رژیم صهیونیستی اجازه حمله داده شود و آتش جنگ آغاز شود.

✚ آیا بر این باور هستید که اسرائیل تلاش کرده است جناب‌عالی را ترور کند؟ تلاش شد و اقدام هم صورت گرفت، اما باور ما این است که اگر خدا بخواهد، انسان زنده می‌ماند و اگر نخواهد، ممکن است حتی در پیاده‌روی هم جان بدهد. ما آماده‌ایم تا پای جان از مردم، استقلال و آزادی سرزمین‌مان دفاع کنیم و از مرگ نمی‌هراسیم، اما در جهانی که در آن زندگی می‌کنیم، اینکه با خون‌ریزی، قتل، غارت و امیال شیطانی منطقه را ناامن کنند، بسیار زشت و تأسف‌بار است.

✚ اگر اجازه بدهید، مایلیم بار دیگر به این موضوع بازگردم. تاکنون گزارشی رسمی در دست نیست که نشان دهد ایالات متحده آمریکا تلاش کرده باشد جناب‌عالی را ترور کند یا اینکه این موضوع از سوی نهادهای رسمی تأیید شده باشد. آیا ممکن است در این باره توضیح بیشتری ارائه فرمایید؟

این اقدام از سوسی رژیم صهیونیستی بود و نه آمریکا. ما در جلسه‌ای داخلی مشغول مرور برنامه‌ها بودیم که -براساس اطلاعاتی که از جاسوس‌هایشان گرفته بودند- منطقه‌ای را که در آن حضور داشتیم بمباران کردند. ولی وقتی خدا نخواهد، حادثه‌ای رخ نمی‌دهد. ما نیز هیچ‌گاه از مرگ و شهادت در راه استقلال و عزت کشورمان نهراسیده‌ایم. مردم و سرزمین ما در مواجهه با جنگ تحمیلی رژیم صهیونیستی و به وحدت و انسجام بیشتری دست یافتند. این یک تمدن است، و مردم ایران ممکن است در برخی مسائل اختلاف‌نظرهایی داشته باشند، اما هر ایرانی در هر نقطه‌ای از جهان، قدر تمامیت ارضی کشورش را می‌داند و از آن دفاع می‌کند و خواهد کرد. توصیه من به دولت آمریکا این است که خود را وارد جنگی نکند که با اهداف غیرانسانی نتانیاهو و نسل‌کشی‌هایش به راه افتاده. این جنگی بی‌پایان خواهد بود که جز وحشت و ناامنی برای منطقه چیزی ندارد.

✚ بسیاری از مردم آمریکا همچنان از ایران هراس دارند و نگرانند که ممکن است ایران با بمب اتمی به ایالات متحده حمله کند. آنها ویدئوهایی می‌بینند که در آن برخی از مردم ایران شعار «مرگ بر آمریکا» سر می‌دهند و ایالات متحده را «شیطان بزرگ» خطاب می‌کنند. به نظر شما، آیا این نگرانی‌ها واقع‌بینانه است و آیا مردم آمریکا باید از ایران بترسند؟

من فکر نمی‌کنم این تصویر برداشت درستی از ایران باشد. در ۲۰۰ سال گذشته، حتی یک بار هم ایران به کشوری حمله نکرده است. شعار «مرگ بر آمریکا» هم به‌هیچ‌وجه به معنای مرگ بر مردم یا حتی مسئولان آمریکا نیست. این شعار یعنی «مرگ بر جنایت»، «مرگ بر قتل»، «مرگ بر حمایت از کشتار» و «مرگ بر سیاست‌هایی که منطقه را ناامن می‌کنند». تا حالا ایرانی‌ای دیده‌اید که در آمریکا دست به ترور زده باشد؟ من که نشنیده‌ام. تا جایی که می‌دانیم، هیچ ایرانی‌ای به دنبال ترور و ناآرامی نبوده است، اما افرادی دیگر در منطقه بودند که رئیس‌جمهور آمریکا اذعان کرده خود آمریکا آنها را تربیت کرده؛ همان داعشی‌ها که باعث ناامنی و جنایت در منطقه و حتی در آمریکا شدند و نگاه منفی در دنیا نسبت به دین و باورهای ما ایجاد کردند. شعار «مرگ بر…» ما، علیه جنایت و ناامنی است، نه انسان‌ها. هر کشگری که از این مسیر حمایت کند، مورد لعن مردم ماست، نه افراد به‌عنوان انسان.

✚ دو نفر از مراجع تقلید و علمای برجسته ایران فتواهایی را علیه دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور ایالات متحده آمریکا، صادر کرده‌اند. از دیدگاه شما این فتاوا چه معنا و مفهومی دارند؟

تا جایی که من اطلاع دارم، آنها علیه هیچ فرد خاصی فتوا صادر نکرده‌اند. فتوایی که منتشر شده -که البته از تباطی به دولت یا رهبری ندارد- فقط اعلام می‌کند که توهین به مذهب یا شخصیت‌های مذهبی، از نظر اعتقادی، محکوم و غیرقابل قبول است. این مسئله مشخص مربوط به رئیس‌جمهور آمریکا یا شخص دیگر نیست. دانشمندان دینی نظرات علمی خود را بیان کرده‌اند، اما این فتوا هرگز معنای قتل یا تهدید ندارد.

یادداشت

گریز به سوی مسائل آسان

احمدشیرزاد

فضای افکار عمومی در اغلب جوامع میل دارد به مسائل آسان بپردازد تا از پیچ و خم تحلیل و بررسی مسائل سخت بگریزد. این طبیعی است، اما آنچه غیرطبیعی است، آن است که گاهی روشنفکران و فرهیختگان هم بر این سبیل سیر می‌کنند.

مسئله حضور و فعالیت شهروندان افغانستانی در ایران یکی از مسائل سخت و پیچیده فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی است که اخیرا ابعاد امنیتی هم پیدا کرده است. وجود این برادران و خواهران هم‌زبان ما در ایران موجب فراهم‌شدن فرصت‌های متنوع برای توسعه کشور و بسط نفوذ ایران در منطقه است. در عین حال، در صورت عدم سامان‌دهی مناسب مسئله، گدازن امر می‌تواند بسترساز برخی از تهدیدها شود.

ضروری است در کشور دستگاهی کاملا تخصصی در زمینه امور مهاجران وجود مقتدرانه و قانونمند داشته باشد تا از اعمال سلیقه‌های موردی جلوگیری شود. گویا اخیرا دولت در این‌مورد لایحه‌ای به مجلس داده است که امیدوارم هرچه زودتر شکل اجرایی به خود بگیرد. سوءاستفاده دشمن صهیونیست از حضور لجام‌گسیخته مهاجران غیرقانونی باعث شد اخبار ناخوشایندی از نقش آنان در حوادث جنگ ۱۲‌روزه شنیده شود. اکنون اخبار حاکی از آن است که مسئولان کشور روند بازگرداندن مهاجران غیرقانونی به کشورشان را شدت بخشیده‌اند.

این سوسی سخت و جدی ماجراست، اما معمولا در کنار یک مسئله سخت و پیچیده، حواشی و قاب‌هایی از مسائل احساسی و دم‌دستی سربرمی‌آورند که گاه به متأسفانه موج فرهنگی و رسانه‌ای پیدا می‌کند. مثلا وقوع یک جرم یا خلاف توسط برخی اتباع افغانستانی از یک سو، و اجحاف و رفتار خشن نسبت به آنها توسط بعضی از شهروندان و در موارد محدودی مأموران از سوی دیگر، ناگهان بر مسائل اصولی و پیچیده موجود سایه می‌افکند.

مخالف آن نیستیم که این مسائل در جای خود شایان توجه‌اند و نباید اجازه داد حتی یک مورد رفتار خشن، روان جامعه ایرانی یا مهمانان عزیز افغانستانی را بریشان کند؛ اما یادمان نرود مسئله اصلی بسیار بزرگ‌تر و گسترده‌تر است. هرگز نباید رویدادهایی با مراتب تکرار اندک بر مسائلی با ابعاد میلیونی سایه افکند. البته گریزی نیست که هر رویداد تلخی پیامدهایی خود را در افکار عمومی به همراه دارد. در وهله اول، مسئولان امر باید مراقبت ویژه داشته باشند که حاشیه‌هایی از نوع «قاب‌های خشن» ایجاد نشود و اگر به هر حال شد، آنچه نباید می‌شد، با موضع‌گیری منطقی و مسئولانه نشان دهند اعمال مقتدرانه قانون نیازی به خشونت ندارد.

اما از آن سو، جامعه فرهیخته کشور نیز باید یاد بگیرد که وقتی در ابعاد کلان یک مسئله حضور پیدا نکرده و فاقد تحلیل و دیدگاه معین است، شایسته نیست که در ابعاد خرد آن نیز چندان ورود برتربوتابی داشته باشد. این نمی‌شود که جماعت روشنفکر و اهل تحلیل و بررسی تمام کارکردشان دست‌گذاشتن روی «قاب‌های خشن و گدازن باشد و فقط به محکوم‌کردن اموری بپردازند که قضاوت در مورد آنها چندان دشوار نیست. این به نوعی تبعیت کور از امواج رسانه‌ای تلقی می‌شود. فرهیختگان کشور نباید در چارچوب مسائل آسان و قضایای احساسی زودگذر فضای مجازی اسیر شوند.

رسالت اصلی فرهیختگان، برخورد ریشه‌ای‌تر با مسائل کلان و پیچیده کشور است.